

Rättsfallssamlingen

Mål T-344/15

**Republiken Frankrike
mot
Europeiska kommissionen**

”Tillgång till handlingar – Förordning (EG) nr 1049/2001 – Dokument som har översänts inom ramen för det förfarande som föreskrivs i direktiv 98/34/EG – Handlingar som härrör från en medlemsstat – Beviljande av tillgång till handlingar – Undantag avseende skyddet för rättsliga förfaranden – Undantag avseende skyddet för syftet med inspektioner, utredningar och revisioner – Medgivande från medlemsstaten innan handlingen lämnas ut”

Sammanfattning – Tribunalens dom (tredje avdelningen i utökad sammansättning) av den 5 april 2017

1. *Europeiska unionens institutioner – Allmänhetens tillgång till handlingar – Förordning nr 1049/2001 – Undantag från rätten att få tillgång till handlingar – Handlingar som härrör från en medlemsstat – Möjlighet för medlemsstaten att begära av institutionen att handlingarna inte ska utlämnas – Räckvidd – Processuell betydelse – Den berörda institutionens kontroll av huruvida de skäl för att vägra utlämnande som anförts av medlemsstaten är välgrundade – Gränser*

(Europaparlamentets och rådets förordning nr 1049/2001, artiklarna 4.1–3, 5 och 8)

2. *Europeiska unionens institutioner – Allmänhetens tillgång till handlingar – Förordning nr 1049/2001 – Undantag från rätten att få tillgång till handlingar – Skydd för rättsliga förfaranden – Räckvidd – Handlingar som en medlemsstat har översänt till kommissionen inom ramen för det förfarande som föreskrivs i direktiv 98/34/EG – Omfattas inte – Villkor – Avsaknad av förutsebar risk för att ett fördragsbrottsförfarande inleds gentemot den berörda medlemsstaten*

(Artikel 258.1 FEUF; Europaparlamentets och rådets förordning nr 1049/2001, artikel 4.2 andra strecksatsen; Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34, artikel 8.1)

3. *Europeiska unionens institutioner – Allmänhetens tillgång till handlingar – Förordning nr 1049/2001 – Undantag från rätten att få tillgång till handlingar – Skydd för syftet med inspektioner, utredningar och revisioner – Räckvidd – Tillämpning efter avslutandet av det förfarande som föreskrivs i direktiv 98/34 för att möjliggöra en dialog mellan kommissionen och den berörda medlemsstaten – Inte möjligt*

(Europaparlamentets och rådets direktiv 1049/2001, artikel 4.2 tredje strecksatsen; Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34)

1. I artikel 4.5 i förordning nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar anges att en medlemsstat får begära att en institution inte ska lämna ut en handling som härrör från denna medlemsstat utan att medlemsstaten dessförinnan har lämnat sitt medgivande. Emellertid ger denna bestämmelse inte den berörda medlemsstaten en allmän och

ovillkorlig vetorätt att, skönsmässigt och utan att behöva motivera sitt beslut, motsätta sig utlämnandet av varje handling som en institution innehar endast på grund av att handlingen härrör från denna medlemsstat. Den berörda medlemsstaten får nämligen enligt artikel 4.5 i förordning nr 1049/2001 endast motsätta sig att handlingar som härrör från den lämnas ut med hänvisning till de materiella undantagen i artikel 4.1–4.3 och om den vederbörligen motiverar sin ståndpunkt i detta avseende.

Av detta följer att den berörda institutionen, innan den avslår en ansökan om tillgång till en handling som härrör från en medlemsstat, ska pröva huruvida medlemsstaten har grundat sin invändning på de materiella undantag som föreskrivs i artikel 4.1–4.3 i förordning nr 1049/2001 och huruvida medlemsstatens ståndpunkt i det avseendet är vederbörligen motiverad. Följaktligen är institutionen, i det förfarande i vilket ett beslut att vägra tillgång till handlingar antas, skyldig att försäkra sig om att en sådan motivering föreligger och att hänvisa till denna i sitt beslut. Det åligger däremot inte den berörda institutionen att göra en fullständig prövning av skälen till den berörda medlemsstatens invändning genom att göra en kontroll som går utöver att endast kontrollera om det föreligger en motivering med hänvisning till undantagen i artikel 4.1–4.3 i förordning nr 1049/2001. Härvidlag ska institutionens prövning inte avse huruvida det är ställt utom allt tvivel att medlemsstatens motivering är felaktig. Istället ska institutionens prövning bestå i att mot bakgrund av omständigheterna i ärendet och tillämpliga rättsregler avgöra huruvida den motivering som medlemsstaten har anfört till stöd för sin invändning vid första påseende kan utgöra grund för en sådan vägran och, följaktligen, om det därigenom är möjligt för institutionen att ikläda sig det ansvar som den ges enligt artikel 8 i förordning nr 1049/2001. Det är vidare inte fråga om att institutionen ska få igenom sin ståndpunkt eller att institutionen ska ersätta medlemsstatens bedömning med sin egen bedömning, utan att den inte ska anta ett beslut som den inte anser är försvarbart. Institutionen är nämligen i sin egenskap av upphovsman till beslutet att bevilja eller vägra tillgång till handlingarna ansvarig för att beslutet är lagenligt.

(se punkterna 30, 36, 38, 41, 43, 46 och 47)

2. Begreppet rättsliga förfaranden i artikel 4.2 andra strecksatsen i förordning nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar, ska tolkas så, att skyddet för allmänintresset utgör hinder för att innehållet i de handlingar som har upprättats uteslutande med avseende på ett särskilt rättsligt förfarande lämnas ut. Med orden ”handlingar som har upprättats uteslutande med avseende på ett särskilt rättsligt förfarande” ska förstås inlagor eller handlingar som har inlämnats och de interna handlingar som rör handläggningen av det pågående ärendet, meddelanden avseende ärendet mellan det berörda generaldirektoratet och rättstjänsten eller en advokatbyrå. Denna avgränsning av undantagets tillämpningsområde syftar till att säkerställa dels skyddet för den berörda institutionens interna arbete, dels sekretessen och bevarandet av principen om advokaters tystnadsplikt.

Meddelanden som sänts från en medlemsstat till kommissionen inom ramen för anmälan av en plan för en teknisk norm i enlighet med direktiv 98/34 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter utgör inte en sådan handling, eftersom dessa meddelanden varken utgör inlagor eller handlingar som har inlämnats som en del av ett rättsligt förfarande, och generellt sett har de inte upprättats med avseende på ett särskilt rättsligt förfarande. Vad härvidlag gäller argumentet att medlemsstaten hade fog för att anse att det under en viss tidsperiod fanns en risk för att ett fördragsbrottsförfarande skulle inledas avseende den text som antagits efter det förfarande som föreskrivs i direktiv 98/34, och detta än mer eftersom kommissionen inte har antagit något formellt beslut att avsluta förfarandet, kan risken för att det administrativa förfarandet i ett fördragsbrottsförfarande skulle inledas mot medlemsstaten inte rimligen förutses och den är således rent hypotetisk, eftersom de handlingar som begärts utlämnade mer än nio månader efter antagandet av den aktuella tekniska normen inte föranlett kommissionen att skicka en formell underrättelse med stöd av artikel 258 första stycket FEUF.

(se punkterna 70–74 och 77)

3. Det undantag som föreskrivs i artikel 4.2 andra strecksatsen i förordning nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar, syftar inte till att skydda utredningarna i sig, utan syftet med utredningarna. Detta undantag är nämligen endast tillämpligt om utlämnandet av de ifrågavarande handlingarna riskerar att äventyra att inspektionerna, utredningarna eller revisionerna fullbordas. Det är förvisso riktigt att de olika handlingar som upprättas inom ramen för en utredning eller en inspektion kan fortsätta att omfattas av undantaget avseende skyddet för inspektioner, utredningar och revisioner så länge som utredningen eller inspektionen pågår, även om den utredning eller inspektion som i det särskilda fallet gett upphov till den rapport som begärts utlämnad är avslutad. Att medge att de olika handlingar som har samband med inspektioner, utredningar eller revisioner omfattas av detta undantag, så länge som följderna av dessa förfaranden inte är bestämda, vore dock att låta tillgången till handlingarna vara avhängig av slumpmässiga framtida omständigheter – som eventuellt ligger långt fram i tiden – beroende på de olika myndigheternas skyndsamhet. En sådan lösning skulle strida mot syftet att säkerställa allmänhetens tillgång till institutionernas handlingar, för att ge medborgarna möjlighet att mer effektivt kontrollera att den offentliga makten utövas lagenligt.

Tribunalen kan härvidlag inte godta argumentet att de handlingarna som en medlemsstat har skickat till kommissionen i enlighet med direktiv 98/34 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter inte ska utlämnas under en viss tidsperiod efter avslutandet av undersökningen, det vill säga så länge som det finns en risk som rimligen kan förutses att medlemsstaten och kommissionen har behov av viss tid för ostörda diskussioner i syfte att lösa en tvist angående en nationell lagstiftnings förenlighet med unionsrätten.

(se punkterna 83 och 85–89)